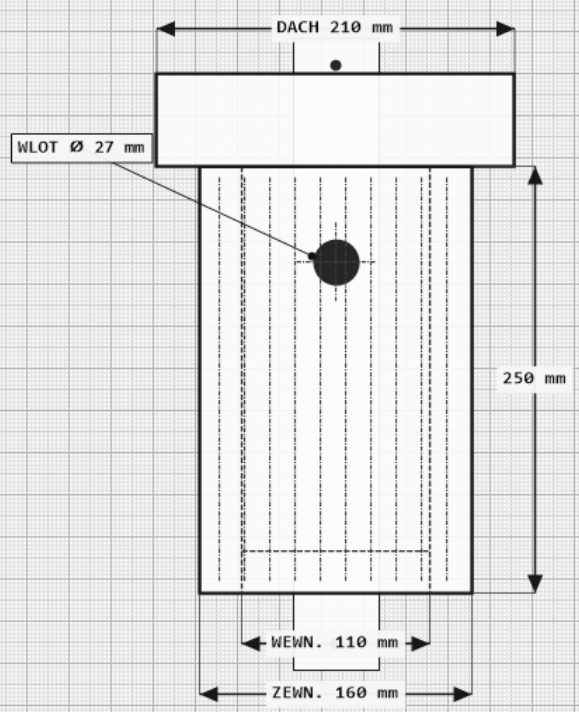
ARKUSZ 01 / 15

DOKUMENTACJA WYKONAWCZA DIY

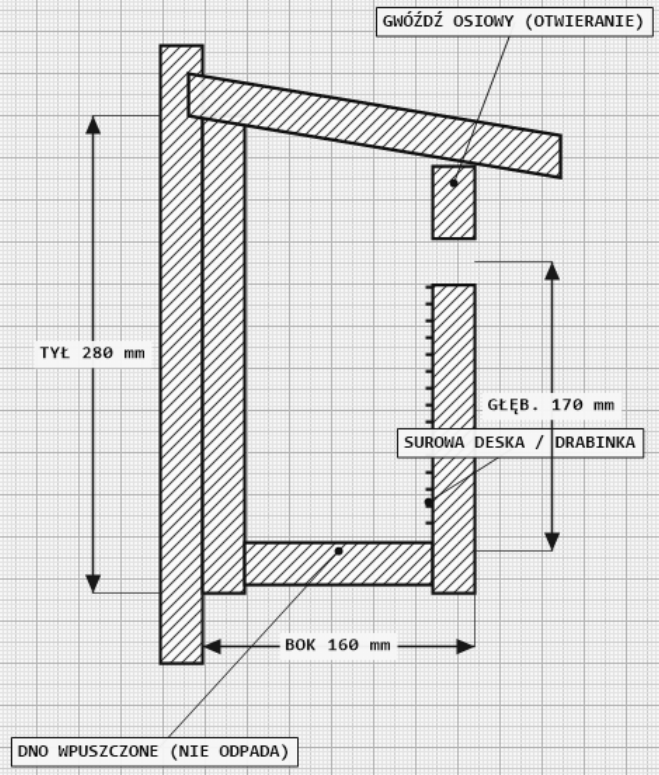
BUDKA LĘGOWA TYP A1 (WG SOKOŁOWSKIEGO) – SIKORA SOSNÓWKA, CZUBATKA, MODRASZKA

Dno wewn.: 110x110 mm | Wlot: Ø 27 mm (wyklucza bogatkę i wróbla) | Deska sosnowa gr. 25 mm

I. RZUT Z PRZODU (ELEWACJA FRONTU)

II. PRZEKRÓJ BOCZNY A–A (KONSTRUKCJA)

III. ROZKRÓJ DESEK SOSNOWYCH GR. 25 MM

POZ. 1: TYŁ (1 szt.) + POZ. 2: PRZÓD (1 szt.)

280x160 / 250x160 mm (wlot Ø27 mm)

POZ. 3: BOKI SKOŚNE (2 szt.)

~~280/250 x 110 x 25 mm~~

POZ. 4: DNO WPUSZCZONE (1 szt.)

~~110 x 110 x 25 mm~~

POZ. 5: DACH (1 szt.) + POZ. 6: LISTWA (1 szt.)

Dach 210x180 mm | Listwa 420x50 mm

ZASADA BEZPIECZEŃSTWA ORNITOLOGICZNEGO:

1. NIGDY nie montuj patyczka przed wlotem (ochrona przed kuną i sroką).
2. Wewnętrzna strona desek MUSI być surowa i niemalowana.

POZ.	NAZWA ELEMENTU / CZĘŚCI	WYMIARY [mm]	ILOŚĆ	POLSKI MATERIAŁ / UWAGI
1	Ścianka tylna	280 x 160 x 25	1	Deska sosnowa nieheblowana
2	Ścianka przednia z wlotem Ø27	250 x 160 x 25	1	Otwór Ø 27 mm (40 mm od góry)
3	Ścianka boczna (skośna)	280/250 x 110 x 25	2	Skos górnej krawędzi 15°
4	Dno wpuszczone między ścianki	110 x 110 x 25	1	4 otwory drenażowe Ø 5 mm
5	Daszek jednospadowy z okapem	210 x 180 x 25	1	Zabezpieczony pokostem lnianym
6	Listwa montażowa pionowa	420 x 50 x 25	1	Sosna/dąb + wkręty 4,5x60 mm

INSTRUKCJA WYKONANIA I MONTAŻU W PUSZCZY BIAŁEJ

1. Typ A1 (wlot Ø 27 mm) chroni najmniejsze sikory borowe Puszczy Białej (sosnówkę i czubatkę przed konkurencją bogatki.

2. Dno (110x110 mm) wpuszcza się DO WEWNĄTRZ między ścianki boczne – nigdy nie przybijaj dna od spodu!

3. Przednią ściankę zamocuj u góry na 2 gwoździach osiowych (zawias), a u dołu zablokuj wkrętem do czyszczenia.

4. Wieszaj na sosnach na wysokości 2,5–4,0 m, wlotem na południowy wschód (SE). Czyść od 15 X do 28 II.

STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ PUSZCZY BIAŁEJ

https://przyjacielepuszczybialej.pl/ | EKOLOGIA POJEDNANIA

MATERIAŁ PODSTAWOWY:
Deska sosnowa nieheblowana gr. 25 mm (tartak)

POLSKIE NARZĘDZIA WARSZTATOWE:
Piła ręczna/ukośnica, wkrętarka, otwornica, miarka

PODZIAŁKA / SKALA:
1:2 / 1:5

JEDNOSTKI:
milimetry [mm] / [cm]

NORMA / STANDARD:
PN-ISO 128 / Sokołowski

NR RYSUNKU:
SPPB-DIY-01 / 15

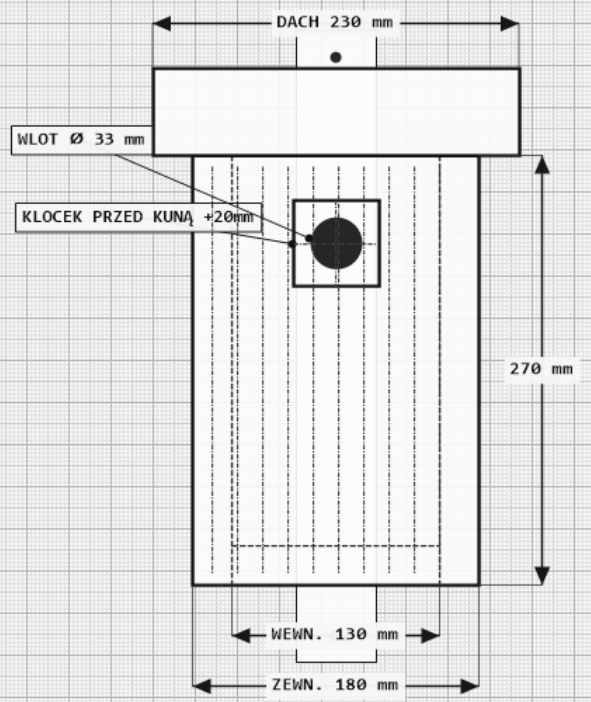
ARKUSZ 02 / 15

DOKUMENTACJA WYKONAWCZA DIY

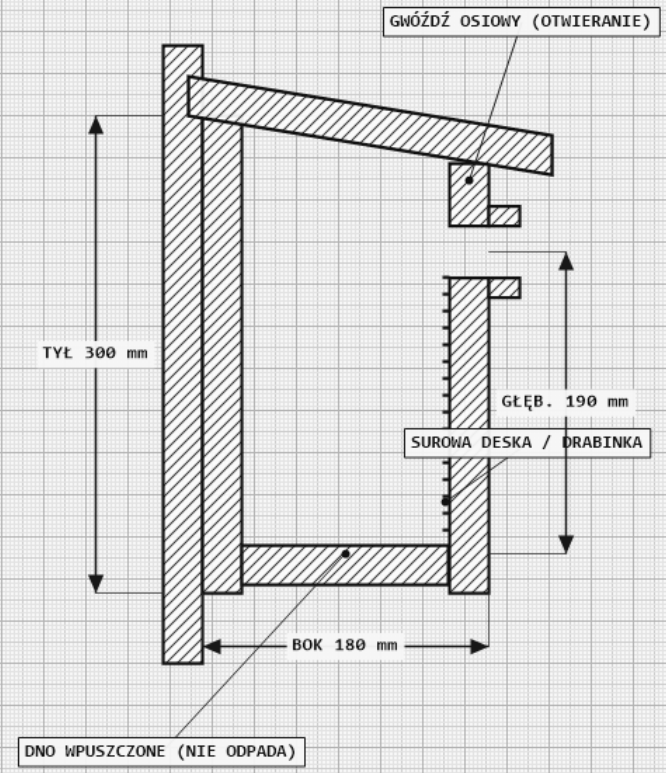
BUDKA LĘGOWA TYP A (WG SOKOŁOWSKIEGO) – BOGATKA, PLESZKA, MUCHOŁÓWKA ŻAŁOBNA

Dno wewn.: 130x130 mm | Wlot: Ø 33 mm + klocek przeciw kunie | Deska sosnowa gr. 25 mm

I. RZUT Z PRZODU (ELEWACJA FRONTU)

II. PRZEKRÓJ BOCZNY A–A (KONSTRUKCJA)

III. ROZKRÓJ DESEK SOSNOWYCH GR. 25 MM

POZ. 1: TYŁ (300x180) + POZ. 2: PRZÓD (270x180)

Wlot Ø 33 mm + klocek ochronny 80x80 mm

POZ. 3: BOKI SKOŚNE (2 szt.)

300/270 x 130 x 25 mm

POZ. 4: DNO WPUSZCZONE (1 szt.)

130 x 130 x 25 mm

POZ. 5: DACH (230x200) + POZ. 6: LISTWA (450x50)

Deska sosnowa tartaczna gr. 25 mm

ZASADA BEZPIECZEŃSTWA ORNITOLOGICZNEGO:

1. NIGDY nie montuj patyczka przed wlotem (ochrona przed kuną i sroką).
2. Wewnętrzna strona desek MUSI być surowa i niemalowana.

POZ.	NAZWA ELEMENTU / CZĘŚCI	WYMIARY [mm]	ILOŚĆ	POLSKI MATERIAŁ / UWAGI
1	Ścianka tylna	300 x 180 x 25	1	Deska sosnowa nieheblowana
2	Ścianka przednia z wlotem Ø33	270 x 180 x 25	1	Otwór Ø 33 mm (45 mm od góry)
3	Ścianka boczna (skośna)	300/270 x 130 x 25	2	Deska sosnowa gr. 25 mm
4	Dno wpuszczone między ścianki	130 x 130 x 25	1	Wpuszczone do wewnątrz skrzynki
5	Daszek z okapem + klocek ochronny	230x200 / 80x80x20	1+1	Klocek dębowy chroni przed kuną
6	Listwa montażowa	450 x 50 x 25	1	Gwoździe aluminiowe lub drut w oplocie

INSTRUKCJA WYKONANIA I MONTAŻU W PUSZCZY BIAŁEJ

1. Najbardziej uniwersalna budka do boru mieszanego Puszczy Białej: zasiedlana przez bogatkę, pleszkę, muchołówkę i mazurka.

2. Klocek ochronny gr. 20 mm wokół wlotu wydłuża tunel wejściowy do 45 mm – kuna leśna i kot nie dosięgną łapą gniazda.

3. Zachowaj odstęp min. 25–30 m między dwiema budkami typu A (rewiry terytorialne sikor).

4. Do montażu na żywych sosnach używaj wyłącznie gwoździ aluminiowych lub obejmy z drutu w gumowym oplocie.

STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ PUSZCZY BIAŁEJ

https://przyjacielepuszczybialej.pl/ | EKOLOGIA POJEDNANIA

MATERIAŁ PODSTAWOWY:
Deska sosnowa nieheblowana gr. 25 mm (tartak)

POLSKIE NARZĘDZIA WARSZTATOWE:
Piła ręczna/ukośnica, wkrętarka, otwornica, miarka

PODZIAŁKA / SKALA:
1:2 / 1:5

JEDNOSTKI:
milimetry [mm] / [cm]

NORMA / STANDARD:
PN-ISO 128 / Sokołowski

NR RYSUNKU:
SPPB-DIY-02 / 15

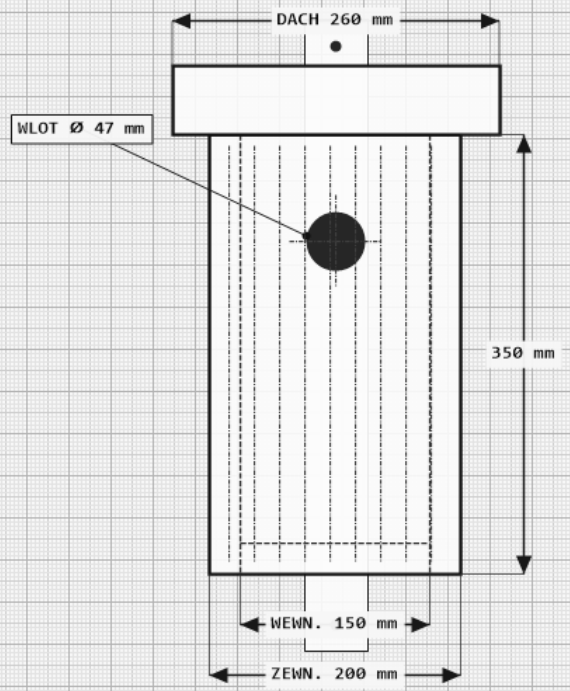
ARKUSZ 03 / 15

DOKUMENTACJA WYKONAWCZA DIY

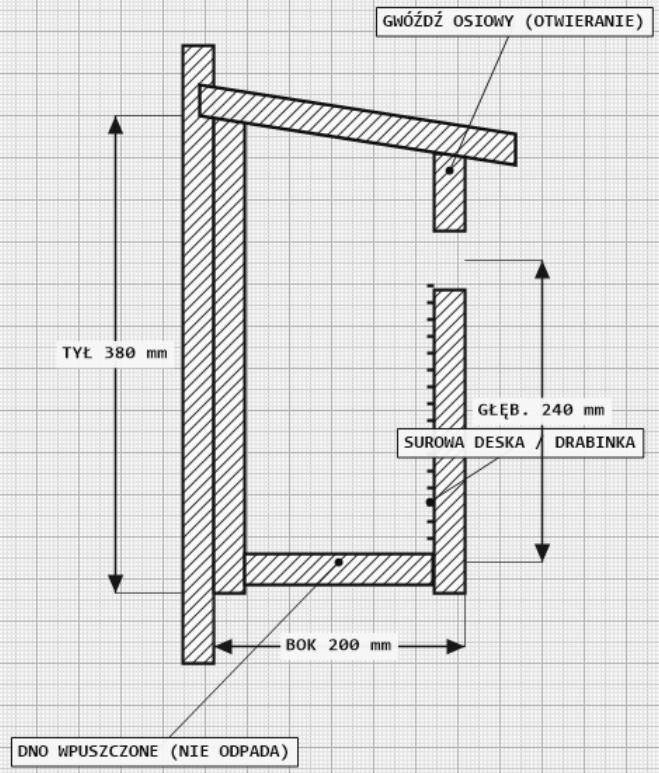
BUDKA LĘGOWA TYP B (WG SOKOŁOWSKIEGO) – DUDEK, KOWALIK, SZPAK, KRĘTOGŁÓW

Dno wewn.: 150x150 mm | Wlot: Ø 47 mm (dudek/szpak) | Głębokość od wlotu: 240 mm

I. RZUT Z PRZODU (ELEWACJA FRONTU)

II. PRZEKRÓJ BOCZNY A–A (KONSTRUKCJA)

III. ROZKRÓJ DESEK SOSNOWYCH GR. 25 MM

POZ. 1: TYŁ (380x200) + POZ. 2: PRZÓD (350x200)

Wlot Ø 47 mm (dudek / szpak / kowalik)

POZ. 3: BOKI SKOŚNE (2 szt.)

380/350 x 150 x 25 mm

POZ. 4: DNO WPUSZCZONE (1 szt.)

~~150 x 150 x 25 mm~~

POZ. 5: DACH (260x230) + POZ. 6: LISTWA (520x60)

Deska sosnowa tartaczna gr. 25 mm

ZASADA BEZPIECZEŃSTWA ORNITOLOGICZNEGO:

1. NIGDY nie montuj patyczka przed wlotem (ochrona przed kuną i sroką).
2. Wewnętrzna strona desek MUSI być surowa i niemalowana.

POZ.	NAZWA ELEMENTU / CZĘŚCI	WYMIARY [mm]	ILOŚĆ	POLSKI MATERIAŁ / UWAGI
1	Ścianka tylna	380 x 200 x 25	1	Deska sosnowa nieheblowana
2	Ścianka przednia z wlotem Ø47	350 x 200 x 25	1	Otwór Ø 47 mm (60 mm od góry)
3	Ścianka boczna (skośna)	380/350 x 150 x 25	2	Deska sosnowa gr. 25 mm
4	Dno wpuszczone między ścianki	150 x 150 x 25	1	Na dnie 3 cm trocin dla dudka
5	Daszek jednospadowy z okapem	260 x 230 x 25	1	Okap przedni min. 50 mm
6	Listwa montażowa wzmocniona	520 x 60 x 25	1	Wkręty ciesielskie 4,5x60 mm

INSTRUKCJA WYKONANIA I MONTAŻU W PUSZCZY BIAŁEJ

1. Dudek (Upupa epops) – symbol Puszczy Białej – chętnie zajmuje budki typu B zawieszone nisko (1,5–2,5 m) na skraju boru i polan.

2. Dla dudka i krętogłowa wsyp na dno 3 cm suchych, niepylących trocin sosnowych lub próchna (ptaki te nie przynoszą wyściółki).

3. Duża głębokość od wlotu do dna (min. 240 mm) chroni pisklęta przed drapieżnikami.

4. Kowalik często oblepia otwór wlotowy gliną, dopasowując średnicę do swoich potrzeb.

STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ PUSZCZY BIAŁEJ

https://przyjacielepuszczybialej.pl/ | EKOLOGIA POJEDNANIA

MATERIAŁ PODSTAWOWY:
Deska sosnowa nieheblowana gr. 25 mm (tartak)

POLSKIE NARZĘDZIA WARSZTATOWE:
Piła ręczna/ukośnica, wkrętarka, otwornica, miarka

PODZIAŁKA / SKALA:	JEDNOSTKI:
1:2 / 1:5	milimetry [mm] / [cm]
NORMA / STANDARD:	**NR RYSUNKU:**
PN-ISO 128 / Sokołowski	SPPB-DIY-03 / 15

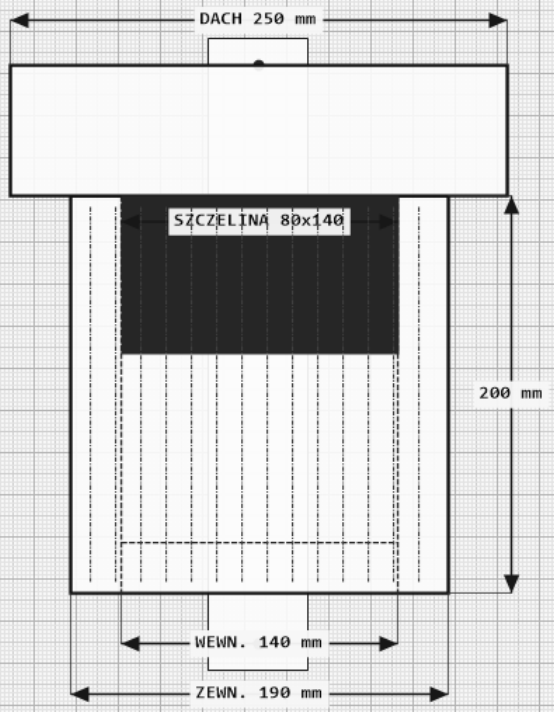
ARKUSZ 04 / 15

DOKUMENTACJA WYKONAWCZA DIY

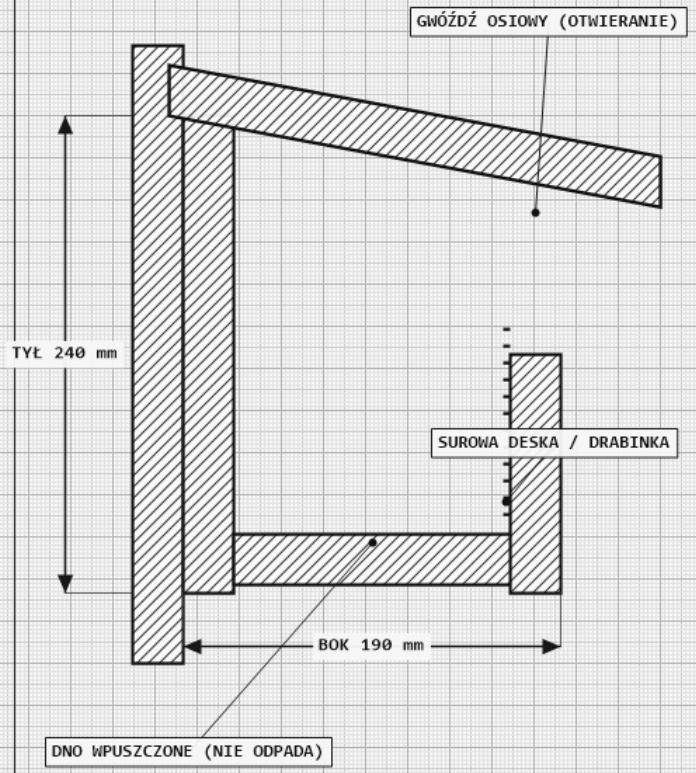
BUDKA PÓŁOTWARTA TYP P – RUDZIK, KOPCIUSZEK, MUCHOŁÓWKA SZARA, PLISZKA

Dno wewn.: 140x140 mm | Wlot szczelinowy: 80x140 mm | Głęboki okap dachu 60 mm

I. RZUT Z PRZODU (ELEWACJA FRONTU)

II. PRZEKRÓJ BOCZNY A–A (KONSTRUKCJA)

III. ROZKRÓJ DESEK SOSNOWYCH GR. 25 MM

POZ. 1: TYŁ (240x190) + POZ. 2: PRZÓD NISKI (120x190)

Przednia deska o połowę niższa (120 mm)

POZ. 3: BOKI SKOŚNE (2 szt.)

240/200 x 140 x 25 mm

POZ. 4: DNO WPUSZCZONE (1 szt.)

140 x 140 x 25 mm

POZ. 5: GŁĘBOKI DACH (250x230) + POZ. 6: LISTWA

Okap przedni 60 mm chroni przed drapieżnikami

ZASADA BEZPIECZEŃSTWA ORNITOLOGICZNEGO:

1. NIGDY nie montuj patyczka przed wlotem (ochrona przed kuną i sroką).
2. Wewnętrzna strona desek MUSI być surowa i niemalowana.

POZ.	NAZWA ELEMENTU / CZĘŚCI	WYMIARY [mm]	ILOŚĆ	POLSKI MATERIAŁ / UWAGI
1	Ścianka tylna	240 x 190 x 25	1	Deska sosnowa nieheblowana
2	Ścianka przednia niska (do połowy)	120 x 190 x 25	1	Tworzy u góry szczelinę 80x140 mm
3	Ścianka boczna (skośna)	240/200 x 140 x 25	2	Deska sosnowa gr. 25 mm
4	Dno wpuszczone między ścianki	140 x 140 x 25	1	4 otwory odwadniające Ø 5 mm
5	Daszek wydłużony (okap 60 mm)	250 x 230 x 25	1	Chroni gniazdo przed deszczem i sroką
6	Listwa montażowa	380 x 50 x 25	1	Montaż na ścianie wiaty/domu lub w krzewach

INSTRUKCJA WYKONANIA I MONTAŻU W PUSZCZY BIAŁEJ

1. Rudzik, kopciuszek i muchołówka szara nie wchodzą do ciemnych dziupli z okrągłym otworem – wymagają półotwartej wnęki.

2. Przednia ścianka o wysokości 120 mm zasłania gniazdo od dołu, a górna szczelina 80 mm zapewnia szeroki widok.

3. Wydłużony okap dachu (min. 60 mm) jest kluczowy, aby deszcz nie zalewał otwartej komory lęgowej.

4. Montuj na wysokości 1,5–3,0 m w zacisznym miejscu: pod okapem wiaty na drewno, na ścianie domku lub w gęstym podszycie.

STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ PUSZCZY BIAŁEJ

https://przyjacielepuszczybialej.pl/ | EKOLOGIA POJEDNANIA

MATERIAŁ PODSTAWOWY:
Deska sosnowa nieheblowana gr. 25 mm (tartak)

POLSKIE NARZĘDZIA WARSZTATOWE:
Piła ręczna/ukośnica, wkrętarka, otwornica, miarka

PODZIAŁKA / SKALA: 1:2 / 1:5	**JEDNOSTKI:** milimetry [mm] / [cm]
NORMA / STANDARD: PN-ISO 128 / Sokołowski	**NR RYSUNKU:** SPPB-DIY-04 / 15

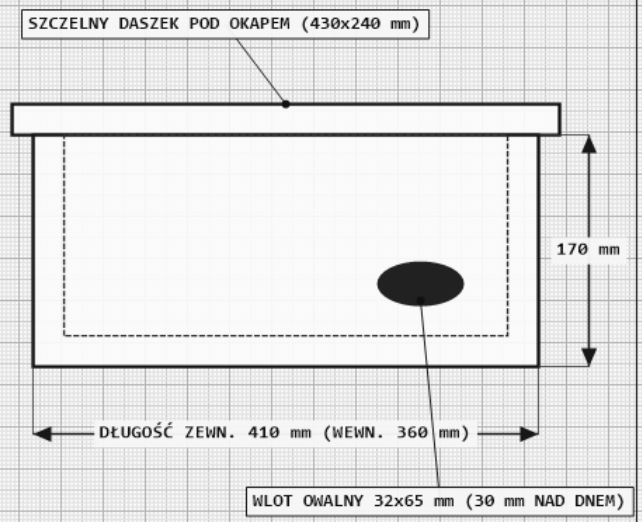
ARKUSZ 05 / 15

DOKUMENTACJA WYKONAWCZA DIY

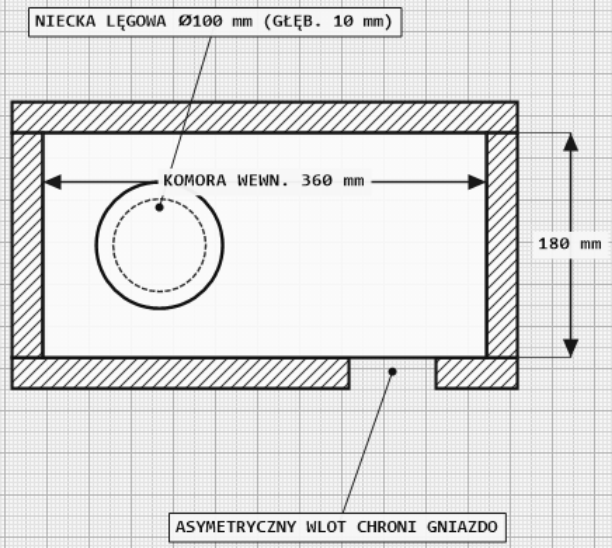
SKRZYNKA LĘGOWA PODOKAPOWA TYP J – JERZYK (APUS APUS) – POGROMCA KOMARÓW

Korpus poziomy wewn.: 360x180x170 mm | Wlot owalny: 32x65 mm (30 mm nad dnem) | Montaż > 5,0 m

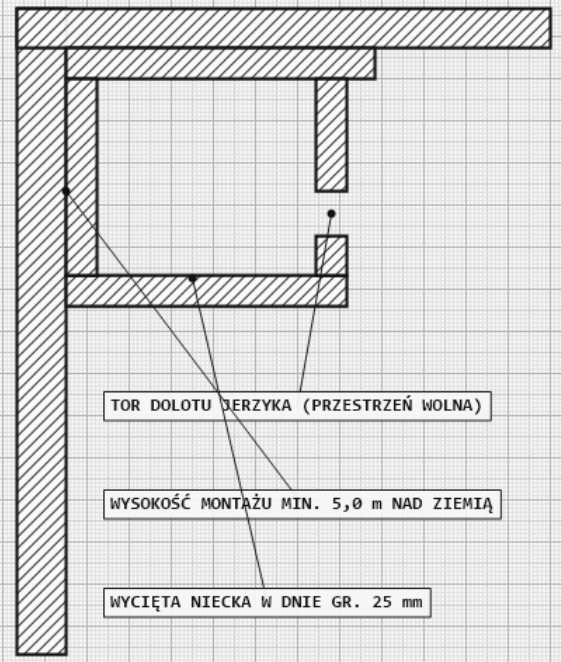
I. WIDOK Z PRZODU (KORPUS POZIOMY)

II. PRZEKRÓJ POZIOMY B–B (Z GÓRY)

III. PRZEKRÓJ BOCZNY A–A (MONTAŻ POD OKAPEM)

POZ.	NAZWA ELEMENTU / CZĘŚCI	WYMIARY [mm]	ILOŚĆ	POLSKI MATERIAŁ / UWAGI
1	Dno poziome z niecką lęgową	360 x 180 x 25	1	Niecka Ø100 mm, głęb. 10 mm
2	Ścianka przednia z wlotem 32x65	410 x 170 x 25	1	Wlot asymetrycznie z prawej strony
3	Ścianka tylna	410 x 170 x 25	1	Deska sosnowa gr. 25 mm
4	Ścianki boczne (krótkie)	180 x 170 x 25	2	Wpuszczone między przód i tył
5	Daszek poziomy / lekko skośny	430 x 240 x 25	1	Montaż bezpośrednio pod okapem
6	Kątowniki stalowe montażowe	60 x 60 x 40	2	Mocowanie pod podbitką dachu >5 m

INSTRUKCJA WYKONANIA I MONTAŻU W PUSZCZY BIAŁEJ

1. Jeden jerzyk zjada do 20 000 komarów i meszek dziennie – naturalna alternatywa dla chemicznego opryskiwania działki.

2. Owalny wlot 32x65 mm umieszczony z boku (30 mm nad dnem) uniemożliwia wejście szpakom oraz chroni pisklęta przed wypadnięciem.

3. Wieszaj pod okapem budynku na wysokości min. 5,0 m (wystawa północna lub wschodnia – ochrona przed przegrzaniem).

4. Jerzyki są ptakami kolonijnymi: najlepiej zamontować rząd 2–4 skrzynek obok siebie z wolną przestrzenią dolotu.

STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ PUSZCZY BIAŁEJ

https://przyjacielepuszczybialej.pl/ | EKOLOGIA POJEDNANIA

MATERIAŁ PODSTAWOWY:
Deska sosnowa gr. 20-25 mm (jasny pokost)

POLSKIE NARZĘDZIA WARSZTATOWE:
Piła, wiertarka + wyrzynarka (wlot), dłuto (niecka)

PODZIAŁKA / SKALA: 1:3 / 1:5	**JEDNOSTKI:** milimetry [mm] / [cm]
NORMA / STANDARD: PN-ISO 128 / Sokołowski	**NR RYSUNKU:** SPPB-DIY-05 / 15

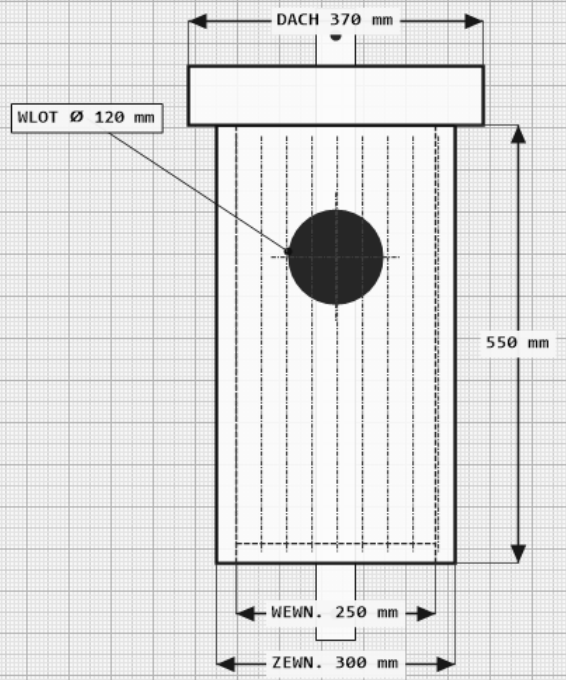
ARKUSZ 06 / 15

DOKUMENTACJA WYKONAWCZA DIY

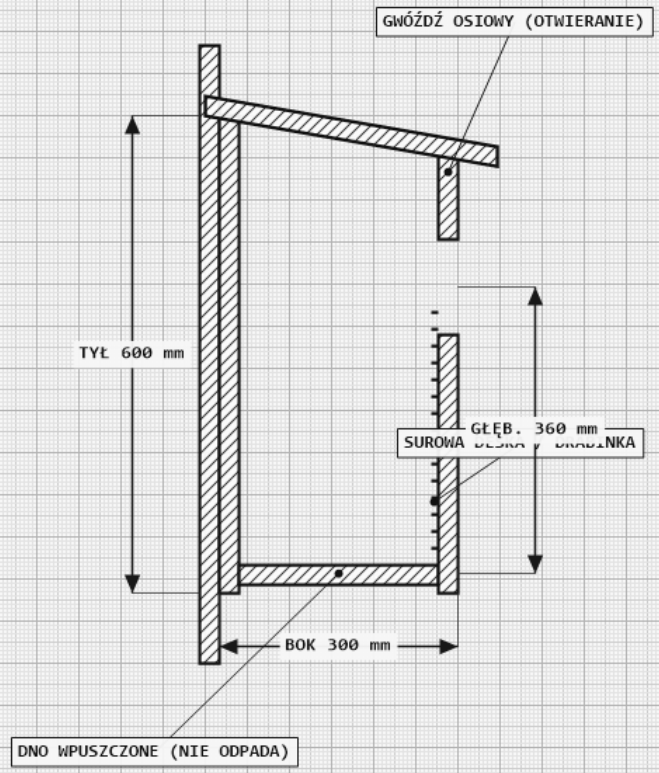
DUŻA SKRZYNIA LĘGOWA TYP D/E – PUSZCZYK, GĄGOŁ, GOŁĄB SINIAK, WIEWIÓRKA

Dno wewn.: 250x250 mm | Wysokość: 600/550 mm | Wlot: Ø 120 mm | Na dnie 5 cm trocin

I. RZUT Z PRZODU (ELEWACJA FRONTU)

II. PRZEKRÓJ BOCZNY A–A (KONSTRUKCJA)

III. ROZKRÓJ DESEK SOSNOWYCH GR. 25 MM

POZ. 1: TYŁ (600x300) + POZ. 2: PRZÓD (550x300)

Wlot Ø 120 mm (puszczyk / gągoł / si

POZ. 3: BOKI SKOŚNE (2 szt. z łączonych desek)

600/550 x 250 x 25 mm

POZ. 4: DNO WPUSZCZONE (1 szt. + 5 cm trocin)

250 x 250 x 25 mm

POZ. 5: DACH (370x350) + POZ. 6: LISTWA (800x70)

Deska sosnowa 25-30 mm + pokrycie EPDM

ZASADA BEZPIECZEŃSTWA ORNITOLOGICZNEGO:

1. NIGDY nie montuj patyczka przed wlotem (ochrona przed kuną i sroką).
2. Wewnętrzna strona desek MUSI być surowa i niemalowana.

POZ.	NAZWA ELEMENTU / CZĘŚCI	WYMIARY [mm]	ILOŚĆ	POLSKI MATERIAŁ / UWAGI
1	Ścianka tylna (2 deski łączone)	600 x 300 x 25	1	Deska sosnowa gr. 25–30 mm
2	Ścianka przednia z wlotem Ø120	550 x 300 x 25	1	Wlot Ø 120 mm + drabinka wewn.
3	Ścianka boczna (skośna)	600/550 x 250 x 25	2	Zespajana listwami poprzecznymi
4	Dno wpuszczone wzmocnione	250 x 250 x 25	1	Warstwa 50 mm trocin sosnowych
5	Dach z grubych desek + papa/EPDM	370 x 350 x 25	1	Pełna szczelność na deszcz
6	Listwy montażowe dębowe	800 x 70 x 30	1	Montaż 5–8 m na starej sośnie/dębie

INSTRUKCJA WYKONANIA I MONTAŻU W PUSZCZY BIAŁEJ

1. Zastępuje zanikające dziuple w starych sosnach i dębach dla puszczyka (Strix aluco), gągoła (w pobliżu Bugu i Narwi) oraz siniaka.

2. Pod otworem wlotowym od wewnątrz przybij 5 listewek 15x15 mm co 40 mm lub ponacinaj głęboko deskę (drabinka dla piskląt gągoła).

3. Obowiązkowo wysyp dno warstwą 5 cm suchych trocin lub wiÃ¦rów drzewnych (sowy nie budują gniazd z patyków).

4. Ze względu na duży ciężar skrzyni (~12 kg) użyj wkrętów ciesielskich 5x80 mm oraz solidnego oparcia o konar.

STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ PUSZCZY BIAŁEJ

https://przyjacielepuszczybialej.pl/ | EKOLOGIA POJEDNANIA

MATERIAŁ PODSTAWOWY:
Deska sosnowa nieheblowana gr. 25 mm (tartak)

POLSKIE NARZĘDZIA WARSZTATOWE:
Piła ręczna/ukośnica, wkrętarka, otwornica, miarka

PODZIAŁKA / SKALA:
1:5 / 1:10

JEDNOSTKI:
milimetry [mm] / [cm]

NORMA / STANDARD:
PN-ISO 128 / Sokołowski

NR RYSUNKU:
SPPB-DIY-06 / 15

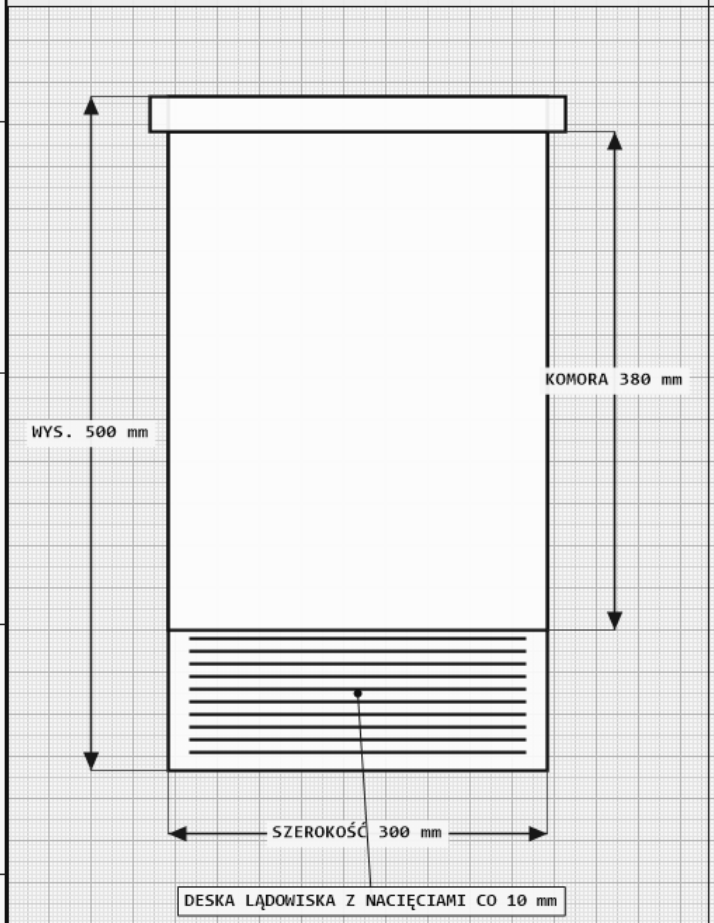
ARKUSZ 07 / 15

DOKUMENTACJA WYKONAWCZA DIY

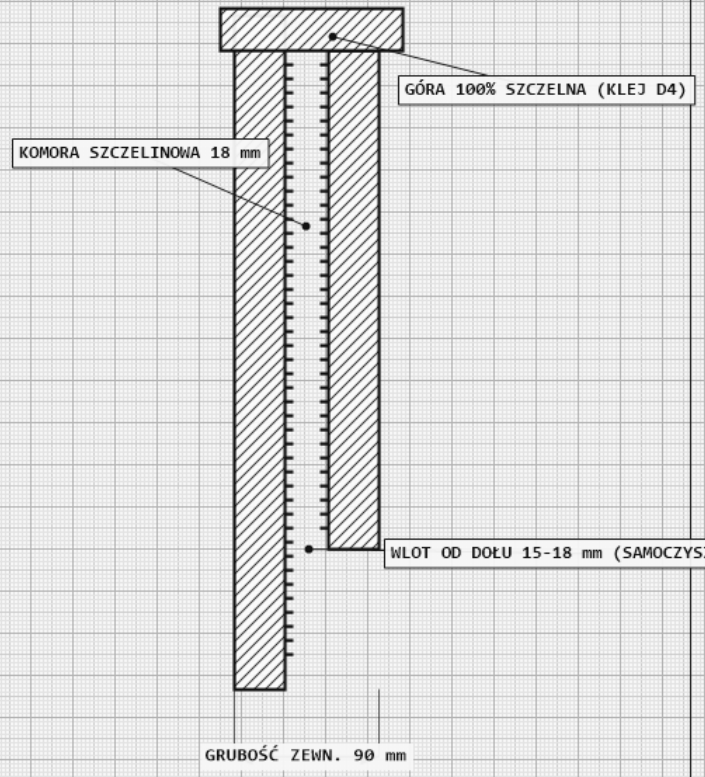
SCHRON SZCZELINOWY TYPU STRATMANN – NIETOPERZE (NOCEK, KARLIK, BOROWIEC)

Komora szczelinowa: szer. 18 mm (15-20 mm) | Nacięcia czepne co 10 mm | Wlot od dołu

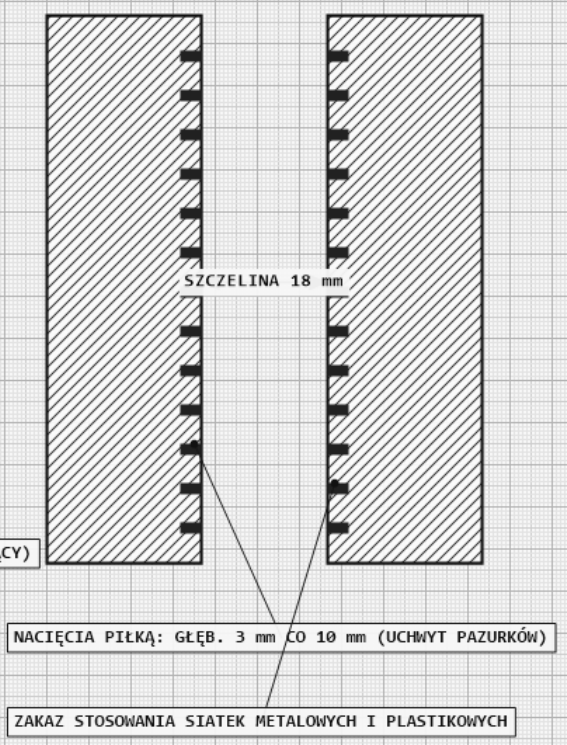
I. RZUT Z PRZODU (WIDOK ELEWACJI)

II. PRZEKRÓJ BOCZNY A–A (SZCZELINA 18 MM)

III. DETAL DRABINKI CZEPNEJ I WLOTU DOLNEGO

POZ.	NAZWA ELEMENTU / CZĘŚCI	WYMIARY [mm]	ILOŚĆ	POLSKI MATERIAŁ / UWAGI
1	Płyta tylna długa (lądowisko)	500 x 300 x 25	1	Nacięcia poziome co 10 mm, gł. 3 mm
2	Płyta przednia komory	380 x 300 x 25	1	Ponacinana od wewnątrz co 10 mm
3	Listwy dystansowe boczne	380 x 25 x 18	2	Tworzą szczelinę 18 mm dla nietoperzy
4	Daszek górny uszczelniający	320 x 110 x 25	1	Szczelnie klejony (brak przeciągów!)
5	Listwa ukośna dolna (zwężenie)	250 x 35 x 15	1	Szczelina wlotowa dolna 15-18 mm
6	Listwa montażowa	550 x 50 x 25	1	Montaż 3,5-5,0 m (wystawa S / SE)

INSTRUKCJA WYKONANIA I MONTAŻU W PUSZCZY BIAŁEJ

1. Jeden nietoperz zjada w nocy do 1000–3000 komarów i meszek nad działką leśną w Puszczy Białej.

2. Wąska szczelina 18 mm oraz wlot od dołu sprawiają, że budka nie wymaga czyszczenia (guano wypada samo na ziemię.

3. Górna część komory musi być w 100% szczelna powietrznie (brak szpar) – tam gromadzi się ciepłe powietrze.

4. Zewnętrznie pomaluj ciemnym pokostem lnianym z sadzą i zawieś w miejscu nasłonecznionym (S/SE) na wys. 4 m.

STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ PUSZCZY BIAŁEJ

https://przyjacielepuszczybialej.pl/ | EKOLOGIA POJEDNANIA

MATERIAŁ PODSTAWOWY:
Deska sosnowa surowa gr. 25 mm (bez chemii)

POLSKIE NARZĘDZIA WARSZTATOWE:
Piła tarczowa (nacięcia 3 mm), wkrętarka, klej D4

PODZIAŁKA / SKALA:
1:3 / 1:1 (detal)

JEDNOSTKI:
milimetry [mm] / [cm]

NORMA / STANDARD:
PN-ISO 128 / Sokołowski

NR RYSUNKU:
SPPB-DIY-07 / 15

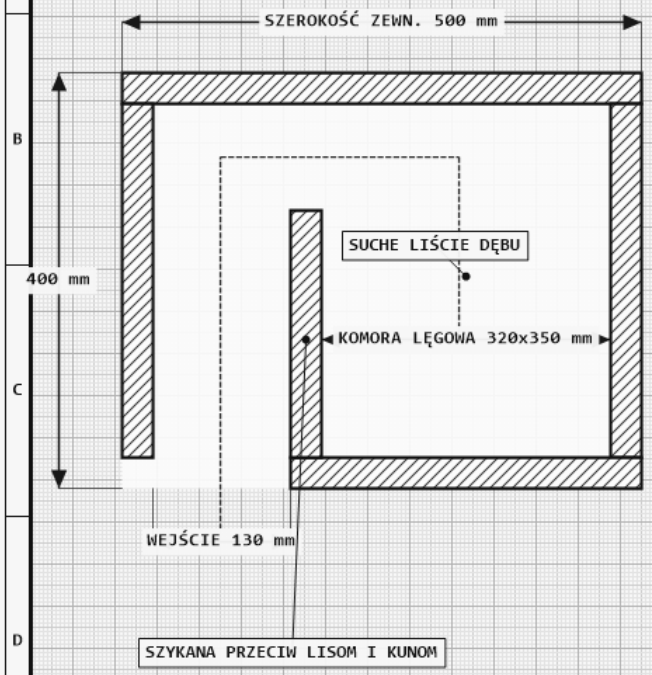
ARKUSZ 08 / 15

DOKUMENTACJA WYKONAWCZA DIY

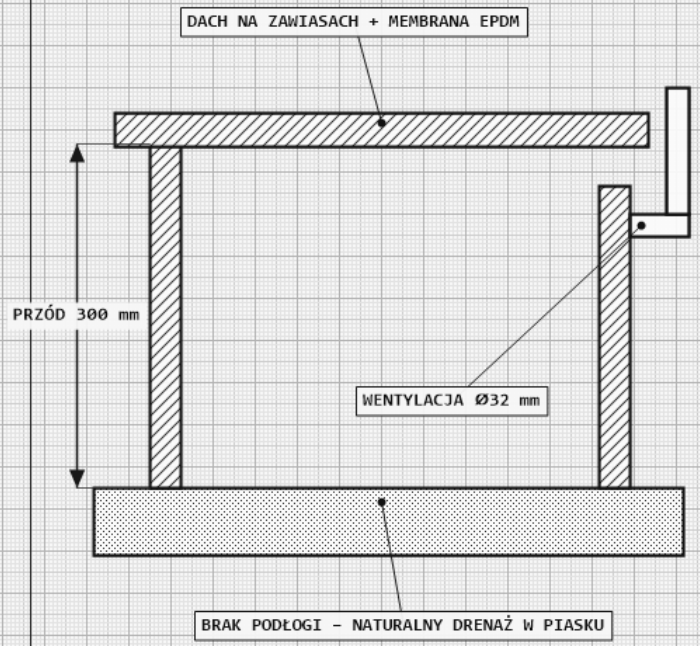
DOMEK ZIMOWISKOWY (HIBERNAKULUM) DLA JEŻA Z KORYTARZEM LABIRYNTOWYM

Wymiary zewn.: 500x400x300 mm | Szykana wejściowa: 130x130 mm (przeciw kunom i lisom)

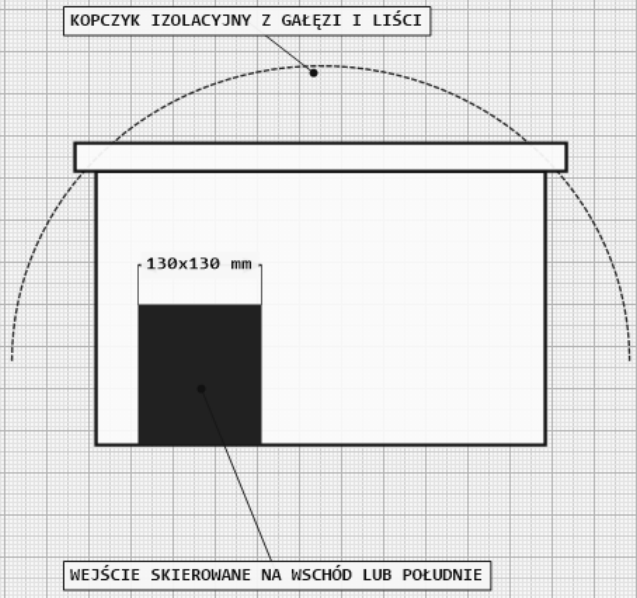
I. RZUT POZIOMY B–B (UKŁAD LABIRYNTU)

II. PRZEKRÓJ BOCZNY A–A (KOMORA I WENTYLACJA)

III. WIDOK Z PRZODU I MASKOWANIE W LESIE

POZ.	NAZWA ELEMENTU / CZĘŚCI	WYMIARY [mm]	ILOŚĆ	POLSKI MATERIAŁ / UWAGI
1	Ściana przednia i tylna	500 x 300/260 x 25	2	Wycięcie wejściowe 130x130 mm
2	Ściany boczne (skośne)	350 x 300/260 x 25	2	Spadek dachu do tyłu
3	Przegroda labiryntu (szykana)	270 x 260 x 25	1	Chroni przed łapą psa, lisa i kuny
4	Pokrywa dachowa na zawiasach	560 x 460 x 25	1	Kryta EPDM + narzut liści i gałęzi
5	Kominek wentylacyjny z kolankiem	Rura Ø 32 mm, dł. 200	1	Zabezpieczony siatką przeciw owadom
6	Wyściółka komory gniazdowej	Suche liście dębu/grabu	1 kpl	Brak drewnianej podłogi (kontakt z ziemią)

INSTRUKCJA WYKONANIA I MONTAŻU W PUSZCZY BIAŁEJ

1. Labirynt (szykana 130x130 mm) zatrzymuje wiatr i uniemożliwia lisom, psom oraz borsukom dostanie się do zimującego jeża.

2. Domek buduje się BEZ DREWNIANEJ PODŁOGI (lub z wyjmowaną kratką na piasku), co zapewnia naturalną wilgotność i higienę.

3. Do wnętrza włóż suche liście dębu, grabu i suche siano. NIGDY nie wkładaj szmat, koców ani styropianu (chłą wilgoć i pleśnieją!

4. Ustaw w zacisznym, zacienionym kącie działki (np. przy kompostowniku lub wale Benjesa) i przysyp z wierzchu liśćmi.

STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ PUSZCZY BIAŁEJ

https://przyjacielepuszczybialej.pl/ | EKOLOGIA POJEDNANIA

MATERIAŁ PODSTAWOWY:
Deska sosnowa/modrzewiowa gr. 25 mm + EPDM

POLSKIE NARZĘDZIA WARSZTATOWE:
Piła, wkrętarka, zawiasy stalowe, rurka PCV Ø32

PODZIAŁKA / SKALA:
1:5

JEDNOSTKI:
milimetry [mm] / [cm]

NORMA / STANDARD:
PN-ISO 128 / Sokołowski

NR RYSUNKU:
SPPB-DIY-08 / 15

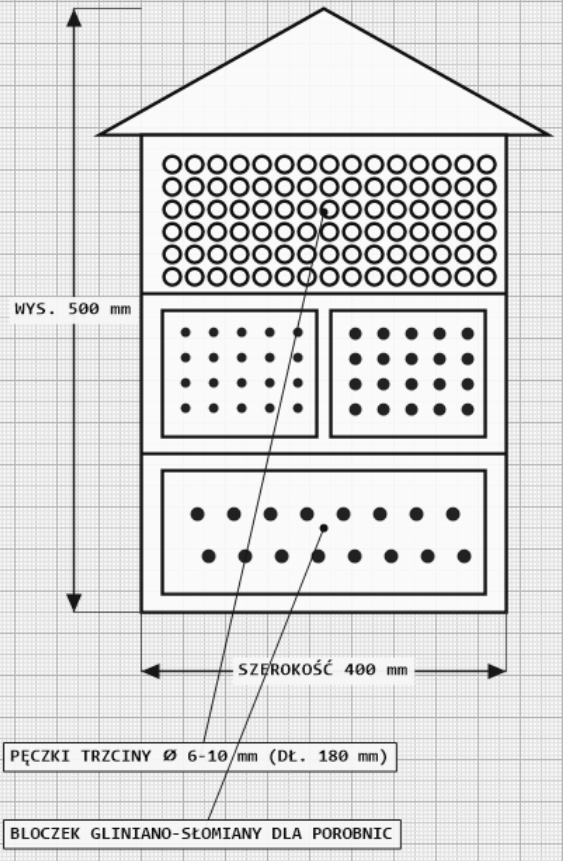
ARKUSZ 09 / 15

DOKUMENTACJA WYKONAWCZA DIY

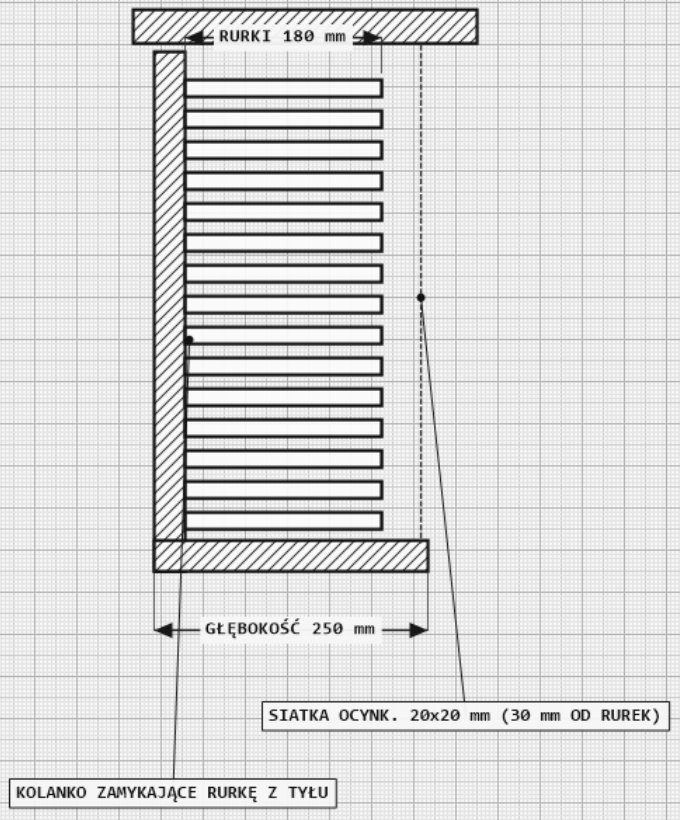
DOMEK DLA DZIKICH PSZCZÓŁ SAMOTNIC (MURARKA OGRODOWA, NOŻYCÓWKA)

Korpus: 400x500 mm, głęb. 250 mm | Trzcina Ø6-10 mm dł. 180 mm | Siatka ochronna 20x20 mm

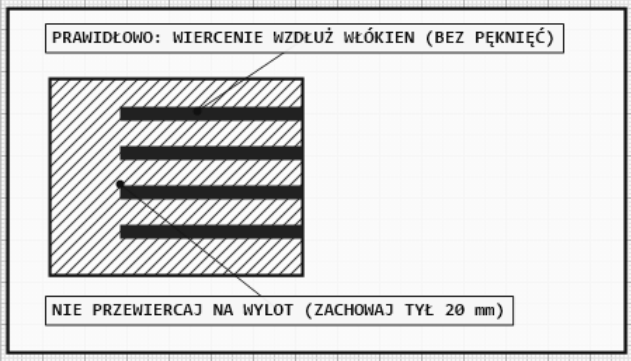
I. RZUT Z PRZODU (3 PIĘTRA SIEDLISKOWE)

II. PRZEKRÓJ BOCZNY A–A (GŁĘBOKOŚĆ 250 MM)

III. ZASADA WIERCENIA DREWNA WZDŁUŻ WŁÓKIEN

DOBÓR ŚREDNIC OTWORÓW DLA PSZCZÓŁ PUSZCZY BIAŁEJ:

- Ø 3–4 mm (głęb. 80-100 mm): Nożycówka pospolita, wałczatka
- Ø 5–6 mm (głęb. 120-150 mm): Murarka leśna, miesierka
- Ø 7–9 mm (głęb. 150-180 mm): Murarka ogrodowa (Osmia rufa)
- Ø 10 mm (głęb. 180 mm): Murarka rogatka (Osmia cornuta)

UWAGA: Krawędzie otworów oszlifuj papierem ściernym (bez drzazg!).

POZ.	NAZWA ELEMENTU / CZĘŚCI	WYMIARY [mm]	ILOŚĆ	POLSKI MATERIAŁ / UWAGI
1	Boki korpusu (głębokość 250 mm)	420 x 250 x 25	2	Deska sosnowa gr. 25 mm
2	Półki poziome i dno	350 x 225 x 20	3	Dzielą wnętrze na 3 piętra
3	Dach dwuspadowy z okapem 60 mm	280 x 310 x 25	2	Chroni rurki przed zacinającym deszczem
4	Pęczki trzciny pospolitej	Ø 6–10 mm, dł. 180	300 szt	Zamknięte kolankiem z tyłu
5	Klocki dębowe / bukowe wiercone	Wiercone WZDŁUŻ WŁÓKIEN	4 szt	Otwory Ø 4, 6, 8 mm, głęb. 120-150 mm
6	Siatka stalowa ocynkowana	Oczko 20 x 20 mm	1	Oddalona o 30 mm od rurek (przed ptakami)

INSTRUKCJA WYKONANIA I MONTAŻU W PUSZCZY BIAŁEJ

1. ZAKAZ używania szyszek, kory i trocin (to siedliska skorków pożerających larwy pszczół!) – stosuj wyłącznie trzcinę i twarde drewno.

2. Klocki z dębu, buku lub grabu nawiercaj ZAWSZE WZDŁUŻ WŁÓKIEN (w bok kłody), nigdy w sztorc (pękanie i pleśnienie czerwi!).

3. Siatka stalowa o oczku 20 mm odsunięta o 30 mm od czół rurek chroni pszczoły przed wyjadaniem przez dzięcioły i sikory.

4. Ustaw w pełnym słońcu (wystawa południowa S) na wysokości 1,2–1,5 m nad gruntem.

STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ PUSZCZY BIAŁEJ
https://przyjacielepuszczybialej.pl/ | EKOLOGIA POJEDNANIA

MATERIAŁ PODSTAWOWY:
Deska sosnowa 25 mm + trzcina + dąb/buk

POLSKIE NARZĘDZIA WARSZTATOWE:
Piła, wiertarka + długie wiertła Ø4-8 mm, sekator

PODZIAŁKA / SKALA:	JEDNOSTKI:
1:4	milimetry [mm] / [cm]
NORMA / STANDARD:	NR RYSUNKU:
PN-ISO 128 / Sokołowski	SPPB-DIY-09 / 15

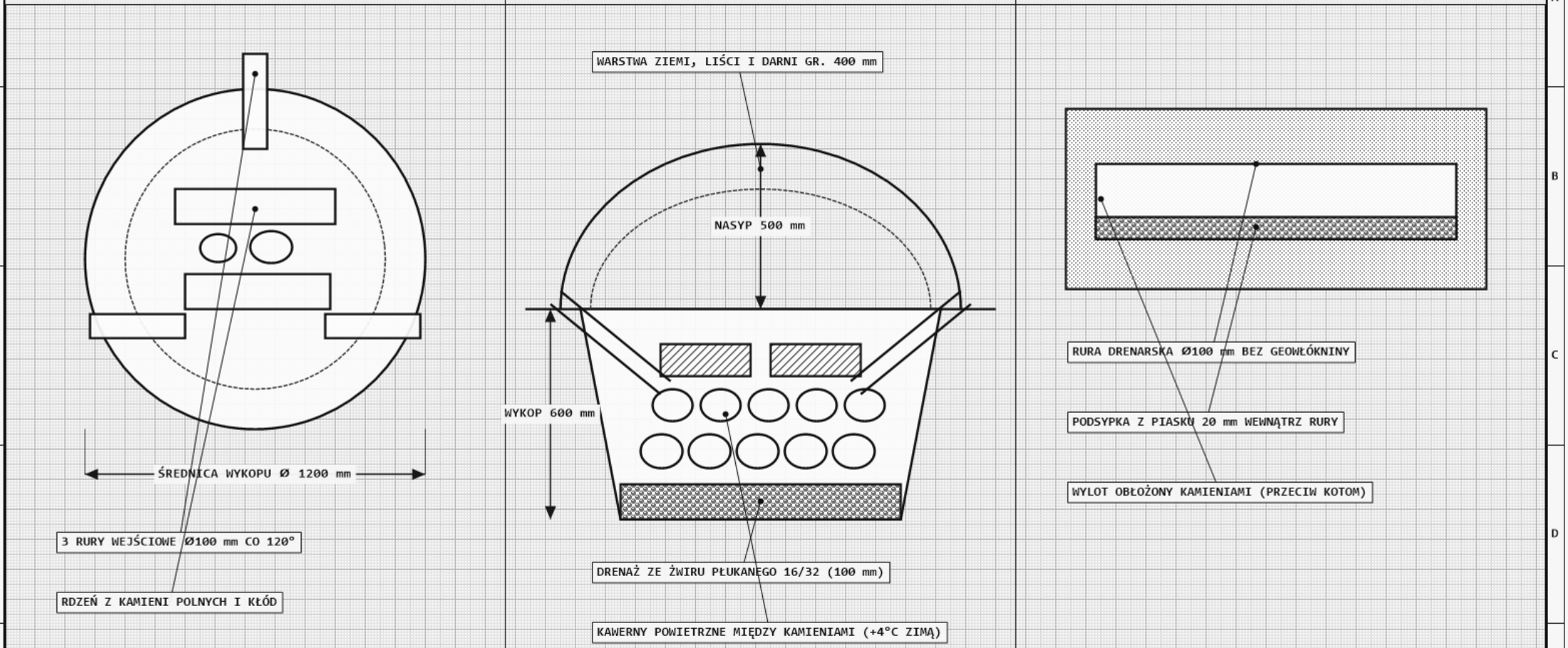
ARKUSZ 10 / 15

DOKUMENTACJA WYKONAWCZA DIY

HIBERNAKULUM (ZIMOWISKO) DLA PŁAZÓW I GADÓW (ROPUCHA, ŻABY, JASZCZURKA, PADALEC)

Wykop: Ø 1200 mm, głęb. 600 mm | 3 rury wejściowe Ø 100 mm | Nasyp izolacyjny 500 mm

I. RZUT Z GÓRY (ROZMIESZCZENIE 3 RUR WEJŚCIOWYCH)

II. PRZEKRÓJ PIONOWY A–A (WYKOP I NASYP)

III. DETAL RURY WEJŚCIOWEJ Ø 100 MM

POZ.	NAZWA ELEMENTU / CZĘŚCI	WYMIARY [mm]	ILOŚĆ	POLSKI MATERIAŁ / UWAGI
1	Warstwa drenażowa na dnie	Ø 1200 x 100 mm	0,15 m3	Płukany żwir rzeczny 16/32 mm
2	Rdzeń komory zimowania	Ø 1000 x 500 mm	0,4 m3	Kamienie polne Ø80-200 + cegła dziurawka
3	Kłody sosnowe i dębowe	Ø 150-250, dł. 800	4-6 szt	Tworzą wilgotne szczeliny i kryjówki
4	Rury wejściowe drenarskie	Ø 100 mm, dł. 800	3 szt	Rura bez geowłókniny, podsypana piaskiem
5	Warstwa separacyjna z gałęzi	Grubość 150 mm	1 własna	Chroni komorę przed zamuleniem ziemią
6	Nasyp izolacyjny ziemi i darni	Grubość 400 mm	0,5 m3	Chroni przed mrozem do -25°C

INSTRUKCJA WYKONANIA I MONTAŻU W PUSZCZY BIAŁEJ

1. Płazy (ropucha szara, żaba trawna) i gady (jaszczurka zwinka, padalec) zimują na lądzie poniżej strefy przemarzania gruntu (min. 60 cm).

2. Na dnie wykopu ułóż 10 cm żwiru, aby woda opadowa swobodnie wsiąkała w piasek (zimowisko musi być wilgotne, ale nie zalane!).

3. Kamienie polne i kłody układaj luźno, zostawiając wolne kawerny powietrzne o szerokości 3–8 cm.

4. Trzy rury Ø100 mm wyprowadź na poziom gruntu i zamaskuj ich wyloty kamieniami polnymi (ochrona przed kotami i kunami).

STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ PUSZCZY BIAŁEJ

https://przyjacielepuszczybialej.pl/ | EKOLOGIA POJEDNANIA

MATERIAŁ PODSTAWOWY:
Kamienie polne, kłody, żwir 16/32, rury Ø100

POLSKIE NARZĘDZIA WARSZTATOWE:
Szpadel, taczka, poziomica, piła ręczna

PODZIAŁKA / SKALA:
1:15

JEDNOSTKI:
milimetry [mm] / [cm]

NORMA / STANDARD:
PN-ISO 128 / Sokołowski

NR RYSUNKU:
SPPB-DIY-10 / 15

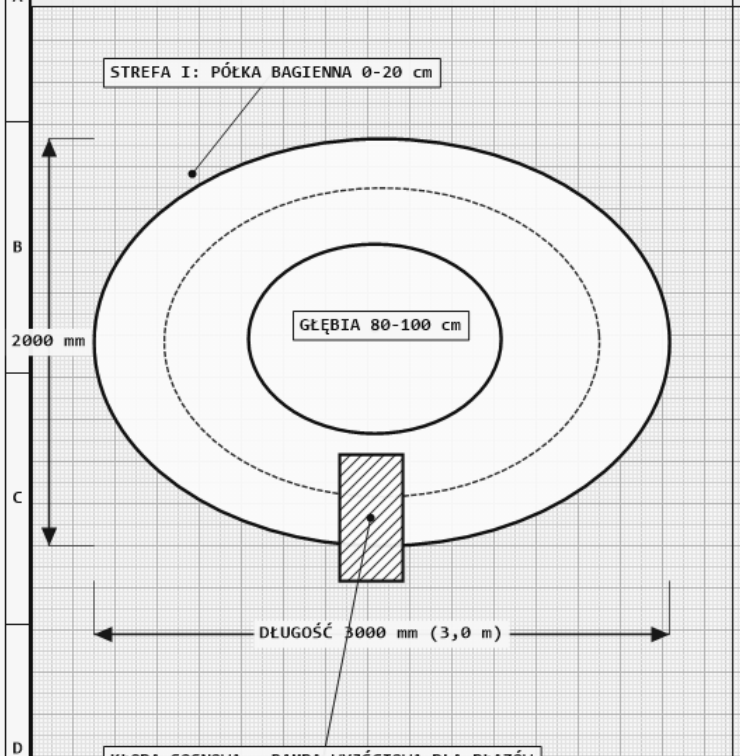
ARKUSZ 11 / 15

DOKUMENTACJA WYKONAWCZA DIY

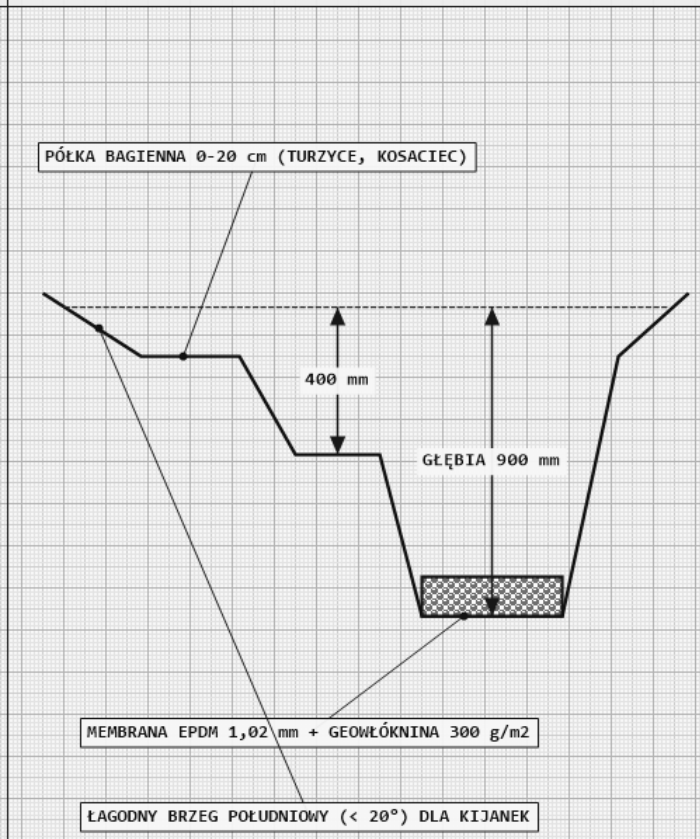
BEZRYBNE OCZKO WODNE DLA PŁAZÓW I WĄŻEK – RZUT I PRZEKRÓJ PROFILOWY

Wymiary: 3000x2000 mm | 3 strefy głębokości: 0-20 / 30-50 / 80-100 cm | Brzeg < 20°

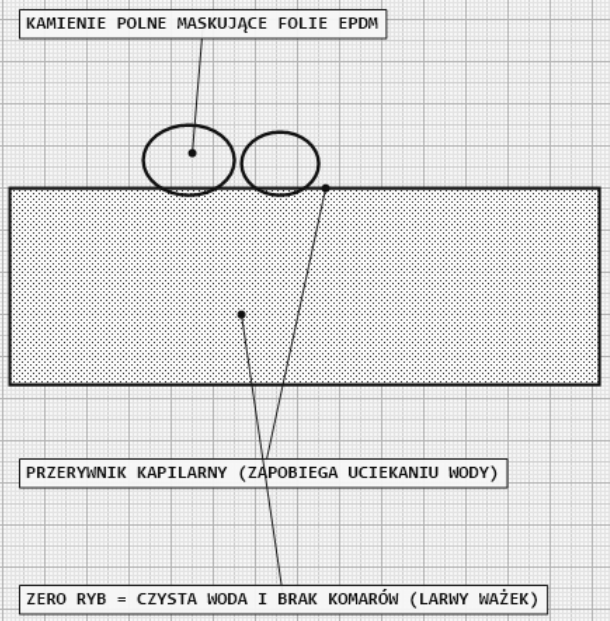
I. RZUT Z GÓRY (3 STREFY GŁĘBOKOŚCI)

II. PRZEKRÓJ PROFILOWY A–A (TARASY WODNE)

III. DETAL ZAMKNIĘCIA KAPILARNEGO BRZEGU

POZ.	NAZWA ELEMENTU / CZĘŚCI	WYMIARY [mm]	ILOŚĆ	POLSKI MATERIAŁ / UWAGI
1	Geowłóknina ochronna pod EPDM	4500 x 3500 mm	16 m2	Gramatura min. 300 g/m2 (na piasek)
2	Membrana hydroizolacyjna EPDM	4500 x 3500 x 1,02	16 m2	Bezpieczna biologicznie (bez ftalanów)
3	Substrat denny (żwir + piasek)	Warstwa 100-150 mm	0,8 m3	Płukany żwir rzeczny 4/16 mm (zero wapienia)
4	Rampa wyjściowa dla zwierząt	Kłoda sosnowa Ø180	1 szt	Dł. 1200 mm – ratunek dla jeży i wiewiórek
5	Kamienie polne brzegowe	Ø 100–250 mm	0,4 t	Maskowanie brzegu folii EPDM
6	Rodzime rośliny wodne i bagienne	Kosaciec, turzyce, pałka	15 szt	CAŁKOWITY ZAKAZ ZARYBIANIA!

INSTRUKCJA WYKONANIA I MONTAŻU W PUSZCZY BIAŁEJ

1. ZASADA NR 1: Oczko dla przyrody MUSI BYĆ BEZRYBNE! Wpuszczenie karasi lub złotych rybek oznacza zjedzenie 99% skrzeku żab i larw ważek.

2. Południowy brzeg ukształtuj bardzo łagodnie (nachylenie < 20°) – płytka woda szybko nagrzewa się wiosną, przyspieszając rozwój kijanek.

3. Strefa najgłębsza (80–100 cm) pozwala przetrwać zimę pod lodem larwom ważek (rozwijają się w wodzie przez 2–4 lata).

4. Chropowata kłoda sosnowa zanurzona na brzegu służy jako rampa ratunkowa dla młodych płazów, jeży oraz wodopój dla ptaków.

STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ PUSZCZY BIAŁEJ

https://przyjacielepuszczybialej.pl/ | EKOLOGIA POJEDNANIA

MATERIAŁ PODSTAWOWY:
Membrana EPDM 1,02 mm + żwir rzeczny + kłoda

POLSKIE NARZĘDZIA WARSZTATOWE:
Szpadel, poziomica wodna, nożyce do EPDM

PODZIAŁKA / SKALA:	JEDNOSTKI:
1:25	milimetry [mm] / [cm]
NORMA / STANDARD:	**NR RYSUNKU:**
PN-ISO 128 / Sokołowski	SPPB-DIY-11 / 15

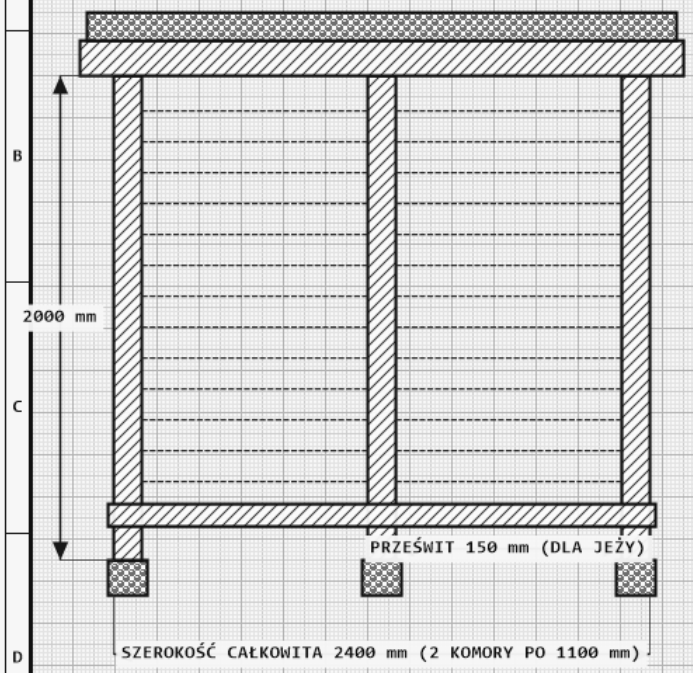
ARKUSZ 12 / 15

DOKUMENTACJA WYKONAWCZA DIY

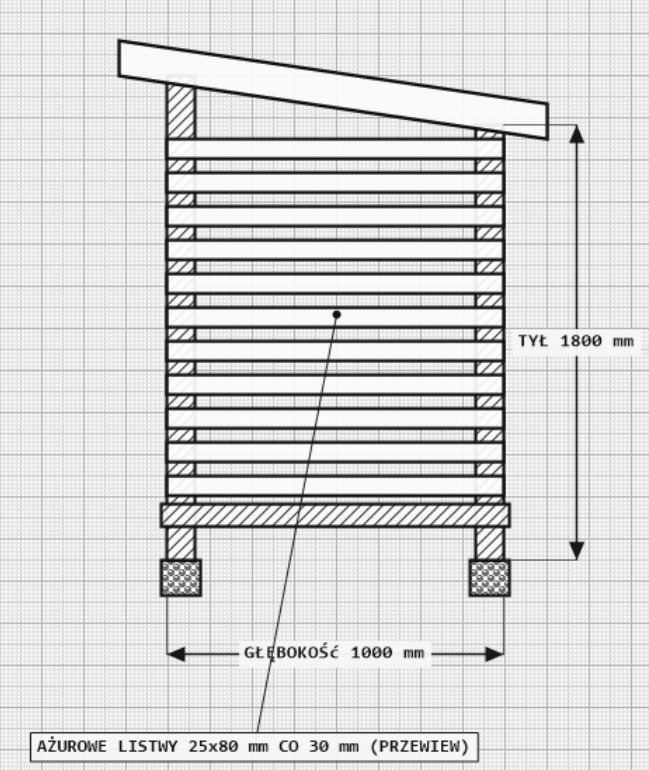
PROSTA WIATA NA DREWNO KOMINKOWE Z DACHEM BRUNATNYM I PRZEŚWITEM DLA JEŻY

Wymiary: 2400x1000 mm, wys. 2000/1800 mm | Prześwit dolny: 150 mm | Dach brunatny gr. 80-100 mm

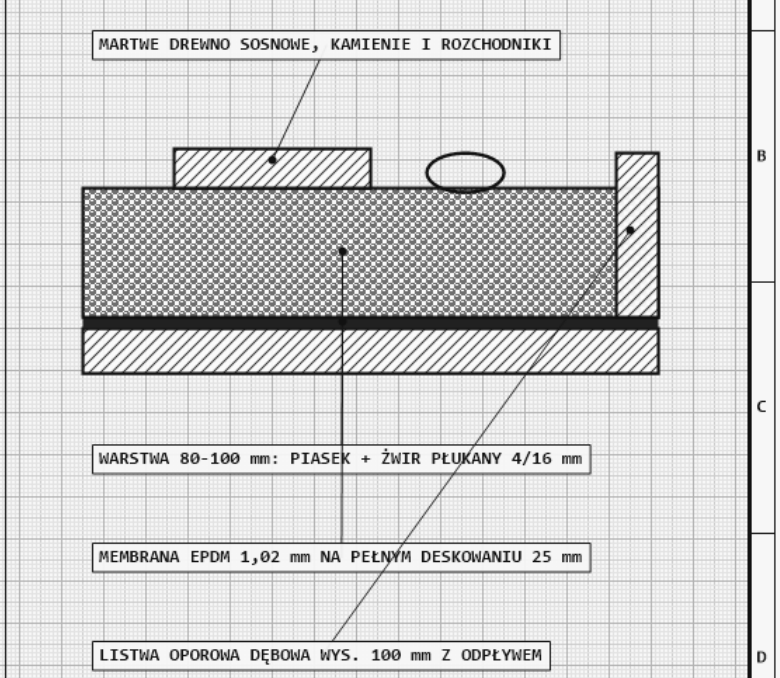
I. WIDOK Z PRZODU (2 KOMORY + PRZEŚWIT 150 MM)

II. PRZEKRÓJ BOCZNY A–A (KONSTRUKCJA)

III. DETAL WARSTW DACHU BRUNATNEGO (SKALA 1:5)

POZ.	NAZWA ELEMENTU / CZĘŚCI	WYMIARY [mm]	ILOŚĆ	POLSKI MATERIAŁ / UWAGI
1	Słupy nośne przednie i tylne	100x100, dł. 2000/1800	3+3	Sosna impregnowana na kotwach punktowych
2	Legary podłogowe zawieszone	100 x 50, dł. 2400	2	Zawieszone 150 mm nad gruntem (dla jeży)
3	Krokwie dachowe wzmocnione	120 x 60, dł. 1300	5	Udźwig pod dach brunatny (~120 kg/m2)
4	Listwy ażurowe ścian i podłogi	80 x 25 mm	45 szt	Szczeliny wentylacyjne 30 mm między listwami
5	Deskowanie dachu + EPDM + burty	2600 x 1300 x 25	1 kpl	Burty dębowe wys. 100 mm z odpływem
6	Substrat dachu brunatnego	Piasek, żwir, gałęzie	80-100mm	Rozchodnik ostry (Sedum acre) + macierzanka

INSTRUKCJA WYKONANIA I MONTAŻU W PUSZCZY BIAŁEJ

1. Dwie komory (2 x 1100 mm) pozwalają oddzielić drewno suche (sezonowane 2 lata, wilgotność <20%) od drewna świeżego.

2. Prześwit 150 mm pod podłogą zapewnia przewiew od spodu oraz bezpieczne schronienie dzienne i zimowe dla jeży i ropuch.

3. Dach brunatny (warstwa 8–10 cm lokalnego piasku, żwiru, kamyków i martwego drewna) zastępuje wycięty pod wiatę fragment runa.

4. Posadowienie na 6 bloczkach betonowych lub kotwach wbijanych eliminuje wykopy niszczące korzenie sosen.

STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ PUSZCZY BIAŁEJ

https://przyjacielepuszczybialej.pl/ | EKOLOGIA POJEDNANIA

MATERIAŁ PODSTAWOWY:
Kantówka sosnowa 100x100 + deska 25 mm + EPDM

POLSKIE NARZĘDZIA WARSZTATOWE:
Piła, wkrętarka, poziomica, klucz do ciesielskich śrub

PODZIAŁKA / SKALA:	JEDNOSTKI:
1:20 / 1:5 (detal)	milimetry [mm] / [cm]
NORMA / STANDARD:	**NR RYSUNKU:**
PN-ISO 128 / Sokołowski	SPPB-DIY-12 / 15

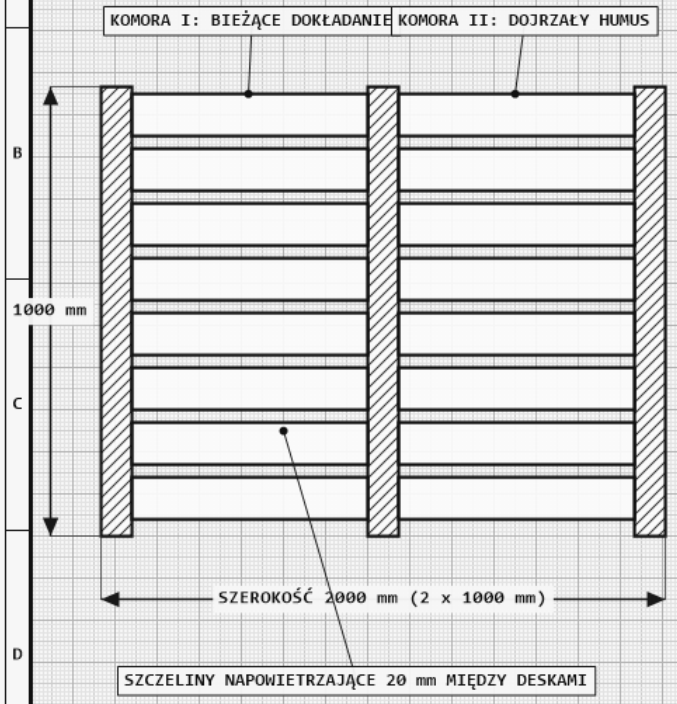
ARKUSZ 13 / 15

DOKUMENTACJA WYKONAWCZA DIY

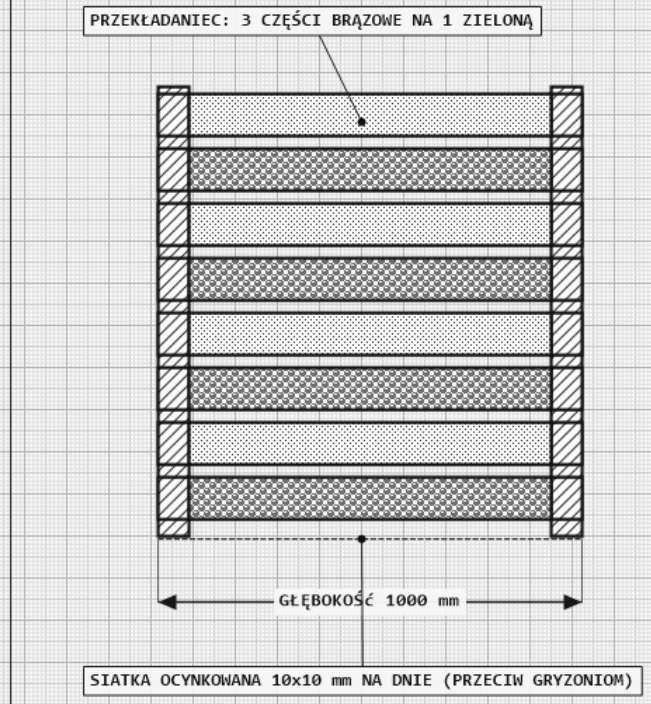
DWUKOMOROWY KOMPOSTOWNIK TLENOWY Z DESEK SOSNOWYCH / MODRZEWIOWYCH

Wymiary: 2000x1000x1000 mm (2 komory po 1,0 m3) | Szczeliny 20 mm | Wyjmowany front

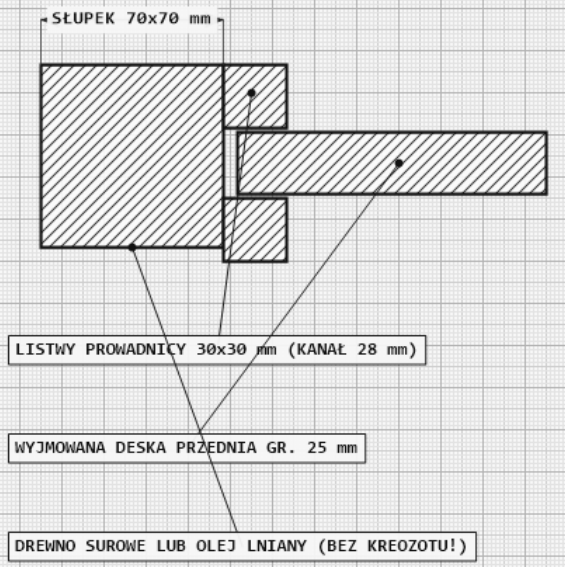
I. RZUT Z PRZODU (KOMORA I + KOMORA II)

II. PRZEKRÓJ BOCZNY A–A (UKŁAD WARSTW C:N)

III. DETAL PROWADNICY DESEK PRZEDNICH (1:2)

POZ.	NAZWA ELEMENTU / CZĘŚCI	WYMIARY [mm]	ILOŚĆ	POLSKI MATERIAŁ / UWAGI
1	Słupki konstrukcyjne pionowe	70 x 70, dł. 1000 mm	6 szt	Sosna lub modrzew (bez ostrej chemii!)
2	Deski tylne (stałe)	2000 x 100 x 25	8 szt	Szczelina powietrzna 20 mm między deskami
3	Deski boczne i środkowe	950 x 100 x 25	24 szt	3 ściany po 8 rzÄ™dów desek
4	Deski przednie (wyjmowane)	930 x 100 x 25	16 szt	Wsuwane luźno w prowadnice przednie
5	Listwy prowadnic przednich	30 x 30, dł. 1000 mm	8 szt	Tworzą kanał szer. 28 mm na deski
6	Siatka stalowa ocynkowana denno	2000 x 1000, oczko 10mm	1 szt	DostÄ™p dżdżownic, bariera dla szczurów

INSTRUKCJA WYKONANIA I MONTAŻU W PUSZCZY BIAŁEJ

1. ZAKAZ wyrzucania skoszonej trawy i liści za płot do lasu (powoduje eutrofizację boru i rozsiewa inwazyjną nawłoć!

2. Zachowaj proporcję tlenową C:N ≈ 30:1 – przekładaj 3 części brązowe (suche liście, zrębki, gałęzie) na 1 część zieloną (trawa, obierki).

3. Szczeliny 20 mm między deskami zapewniają dostęp tlenu: kompost pachnie ziemią leśną, a nie gnije.

4. Kompostownik stanowi doskonałe miejsce rozrodu zaskrońca, padalca i kruszczycy złotawki.

STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ PUSZCZY BIAŁEJ

https://przyjacielepuszczybialej.pl/ | EKOLOGIA POJEDNANIA

MATERIAŁ PODSTAWOWY:
Słupki 70x70 mm + deski 25x100 mm + siatka

POLSKIE NARZĘDZIA WARSZTATOWE:
Piła, wkrętarka, zszywacz tapicerski (siatka)

PODZIAŁKA / SKALA:
1:15 / 1:2 (detal)

JEDNOSTKI:
milimetry [mm] / [cm]

NORMA / STANDARD:
PN-ISO 128 / Sokołowski

NR RYSUNKU:
SPPB-DIY-13 / 15

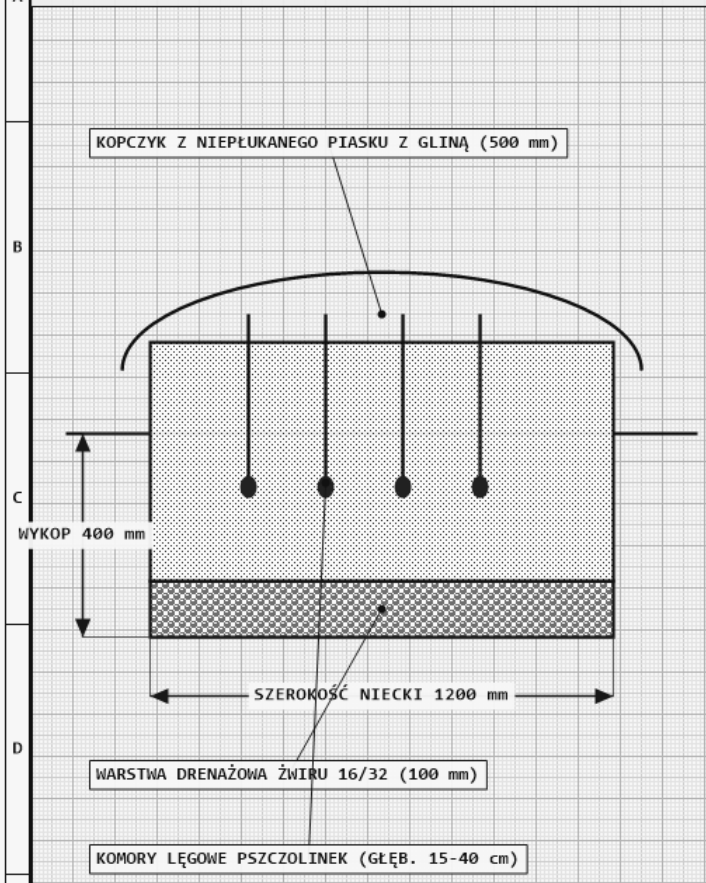
ARKUSZ 14 / 15

DOKUMENTACJA WYKONAWCZA DIY

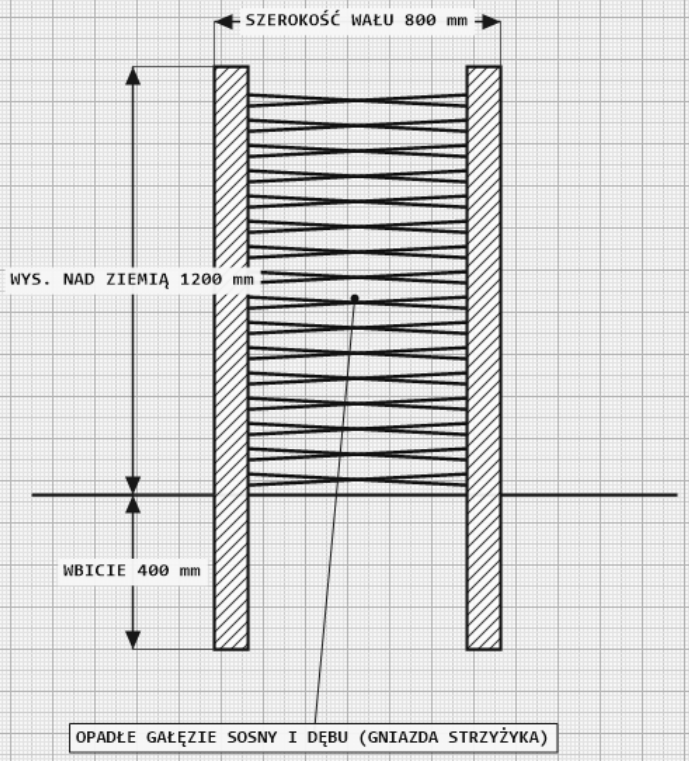
SANDARIUM DLA PSZCZÓŁ ZIEMNYCH ORAZ ŻYWOPŁOT BENJESA (SUCHY WAŁ Z GAŁĘZI)

Sandarium: 1200x1200 mm, głęb. 400 mm (piasek z gliną) | Wał Benjesa: szer. 800 mm, wys. 1200 mm

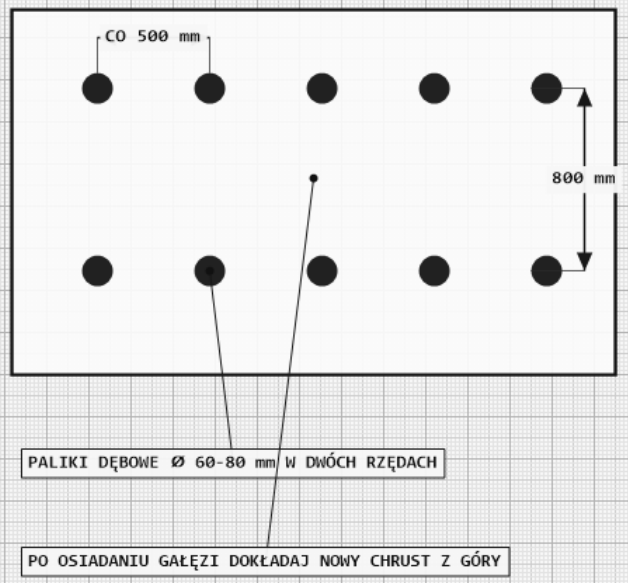
I. PRZEKRÓJ A–A SANDARIUM (1200 x 1200 MM)

II. PRZEKRÓJ I WIDOK ŻYWOPŁOTU BENJESA

III. TEST SPOISTOŚCI PIASKU I ROZSTAW PALIKÓW

POZ.	NAZWA ELEMENTU / CZĘŚCI	WYMIARY [mm]	ILOŚĆ	POLSKI MATERIAŁ / UWAGI
1	Drenaż pod sandarium	1200 x 1200 x 100	0,15 m3	Żwir rzeczny 16/32 mm (odpływ ulewy)
2	Piasek kopalniany NIEPŁUKANY	1200 x 1200 x 500	0,75 m3	Z domieszką 10-15% gliny (nie osypuje się!)
3	Kłoda sosnowa i kamienie polne	Obwiednia północna	1 kpl	Akumulacja ciepła słonecznego
4	Paliki dębowe / robinia (Benjes)	Ø 60-80 mm, dł. 1600	2 rzędy	Wbijane na 400 mm w grunt co 500 mm
5	Wypełnienie wału Benjesa	Szer. 800, wys. 1200	Gałęzie	Opadły chrust sosnowy, brzozowy i dębowy
6	Strefa nasłonecznienia	Wystawa południowa S	-	Sandarium nie może zarastać trawą

INSTRUKCJA WYKONANIA I MONTAŻU W PUSZCZY BIAŁEJ

1. Ponad 70% polskich dzikich pszczół (pszczolinki Andrena, smukliki, lepiarki) gniazduje W ZIEMI, a nie w hotelach trzcinowych!

2. Do sandarium użyj wyłącznie piasku NIEPŁUKANEGO (z gliną) – czysty piasek płukany zasypuje kopane przez pszczoły norki.

3. Test wilgotnego piasku: ściśnięty w dłoni powinien utrzymać kształt kulki i nie rozsypać się w pył.

4. Żywopłot Benjesa pozwala zagospodarować 100% opadłych gałęzi na działce, tworząc gniazdowisko dla strzyżyka i rudzika.

STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ PUSZCZY BIAŁEJ
https://przyjacielepuszczybialej.pl/ | EKOLOGIA POJEDNANIA

MATERIAŁ PODSTAWOWY:
Piasek niepłukany, żwir, paliki dębowe, gałęzie

POLSKIE NARZĘDZIA WARSZTATOWE:
Szpadel, młot drewniany (kafar), sekator

PODZIAŁKA / SKALA: 1:20

JEDNOSTKI: milimetry [mm] / [cm]

NORMA / STANDARD: PN-ISO 128 / Sokołowski

NR RYSUNKU: SPPB-DIY-14 / 15

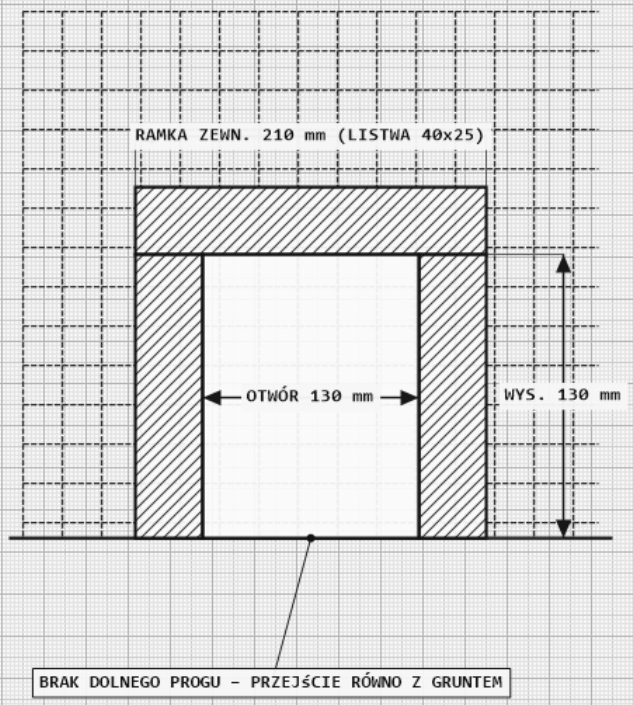
ARKUSZ 15 / 15

DOKUMENTACJA WYKONAWCZA DIY

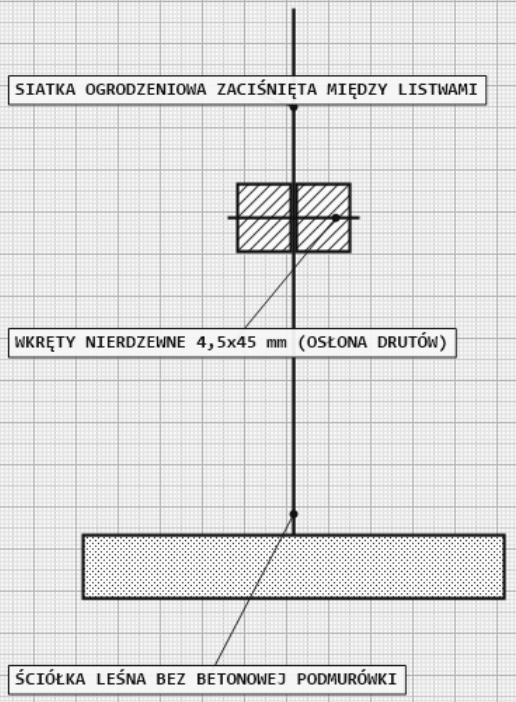
PRZEJŚCIE MIGRACYJNE DLA JEŻA W OGRODZENIU (BRAMKA 13x13 CM I PRZEŚWIT DOLNY)

Światło bramki: 130x130 mm co 15-20 m płotu | Ciągły prześwit dolny: 120-150 mm | Brak podmurówki

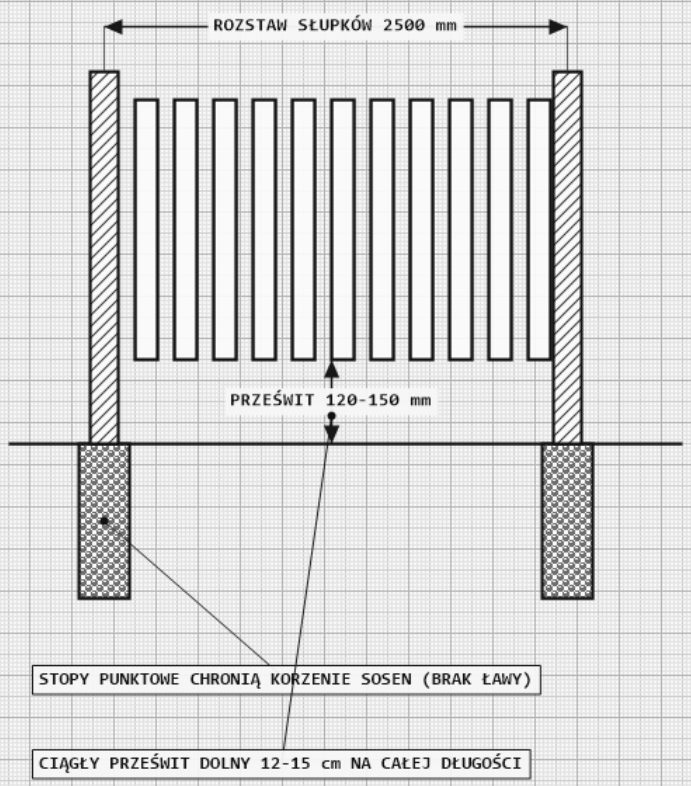
I. DETAL BRAMKI DLA JEŻA 130x130 MM (SKALA 1:2)

II. PRZEKRÓJ BOCZNY A–A (ZACISK NA SIATCE)

III. OGRODZENIE BEZ PODMURÓWKI (STOPY PUNKTOWE)

POZ.	NAZWA ELEMENTU / CZĘŚCI	WYMIARY [mm]	ILOŚĆ	POLSKI MATERIAŁ / UWAGI
1	Listwa górna ramki (przednia i tylna)	210 x 40 x 25	2 szt	Zaciskają siatkę z obu stron
2	Listwy boczne ramki (przednie i tylne)	155 x 40 x 25	4 szt	Tworzą światło przejścia 130x130 mm
3	Wkręty nierdzewne A2 do drewna	4,5 x 45 mm	8 szt	Skręcenie obu ramek przez oczka siatki
4	Stopy punktowe pod słupki płotu	Ø 200, głęb. 700 mm	Co 2,5m	ZAKAZ lania ciągłych ław betonowych!
5	Prześwit pod przęsłem ogrodzenia	Wysokość 120-150 mm	Ciągły	Swobodna migracja jeży, żab i padalców
6	Rozstaw bramek w siatce istniejącej	Co 15–20 metrów	Min. 2	Tworzy korytarz ekologiczny z sąsiadami

INSTRUKCJA WYKONANIA I MONTAŻU W PUSZCZY BIAŁEJ

1. Jeż w ciągu jednej nocy pokonuje od 1,5 do 3 km w poszukiwaniu pokarmu – szczelne podmurówki skazują lokalne populacje na wyginięcie.

2. Otwór 130x130 mm (13x13 cm) pozwala przejść każdemu jeżowi i ropusze, a jednocześnie zatrzymuje psy i lisy.

3. Drewniana ramka z listew 40x25 mm osłania ostre, przycięte druty siatki, dzięki czemu jeż nie kaleczy kolców i skóry.

4. Dolna część bramki pozostaje OTWARTA (bez dolnego progu drewnianego), równo z poziomem ściółki leśnej.

STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ PUSZCZY BIAŁEJ

https://przyjacielepuszczybialej.pl/ | EKOLOGIA POJEDNANIA

MATERIAŁ PODSTAWOWY:
Listwa dębowa/sosnowa 40x25 mm + wkręty A2

POLSKIE NARZĘDZIA WARSZTATOWE:
Nożyce do drutu, piła ręczna, wkrętarka

PODZIAŁKA / SKALA:
1:2 (bramka) / 1:25 (płot)

JEDNOSTKI:
milimetry [mm] / [cm]

NORMA / STANDARD:
PN-ISO 128 / Sokołowski

NR RYSUNKU:
SPPB-DIY-15 / 15